

B.P.A. (NEP) Semester-2 Examination
DSC-C-121-MNPT
History of Hindustani Classical Music (NP)
April-2024

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

QUESTION 1 : Answer any three questions in detail.**(3x10=30)**

- (A) Give an introduction of Thaata Paddhati of our Indian Classical Music.
- (A) आपणा हिन्दुस्तानी संगीतनी थाट पद्धतिनो परिचय आपो.
- (A) हिंदुस्तानी संगीत पद्धति की ठाट पद्धति का परिचय दीजिए।
- (B) Explain and elaborate the evolution of the Indian Swarup as given in the natya Shastra of Bharat Muni.
- (B) भरतमुनी रचित नाट्यशास्त्रमां वर्णविवा स्वर समकना विकासनी विवेचना करो.
- (B) भरतमुनीकृत नाट्यशास्त्र में वर्णित स्वरसप्तक के विकास की विवेचना कीजिए।
- (C) Explain what is the Raag Samay Siddhant ? Write the details of its working in our Raag Sangeet.
- (C) रागसमय सिद्धांत शुं छे ते समझावो तथा आपणा रागसंगीतमां तेना उपयोग विशे माडिती आपो.
- (C) राग समय सिद्धांत क्या है समझाए तथा अपने राग संगीतमें उसके उपयोग के बारे में जानकारी दें।
- (D) Describe in the detail of the Paluskar notation system.
- (D) पलुस्कर स्वरलिपि पद्धतिनी माडिती आपो.
- (D) पलुस्कर स्वरलिपि पद्धति की जानकारी दीजिए।

Question 2 : Give answer of the following questions in one sentence.**(2x5=10)**

- (A) Give the names of the two main classical music systems of India.
- (A) भारतनी दो मुख्य शास्त्रीय संगीत पद्धतियोना नाम आपो.
- (A) भारत की दो मुख्य शास्त्रीय संगीत पद्धतियों के नाम दीजिए
- (B) How many Swaras are used in the formation of one Thaata?
- (B) एक थाटनी रचना माटे केटवा स्वरुनो उपयोग थाय छे?
- (B) एक ठाट की रचना के लिए कितने स्वरों का उपयोग होता है ?
- (C) In Paluskar notation system which sign is used to indicate the first beat of Taal ?
- (C) पलुस्कर स्वरलिपि पद्धतिमां तालनी प्रथम मात्रने दर्शाववा माटे क्या चिन्हनो उपयोग थाय छे ?
- (C) पलुस्कर स्वरलिपि पद्धतिमें ताल की प्रथम मात्रा को बताने के लिए कौन सा चिन्ह उपयोग किया जाता है ?
- (D) Which is the correct presentation time of the ragas which are mainly based on "Shuddha Re" and "Shuddha Dha"?
- (D) जे रागो मुख्यत्वे "शुद्ध रे" तथा "शुद्ध ध" उपर आधारित होय छे तेने रज्ज्मात करवानो सायो समय क्यो छे ?
- (D) जो राग खास करके "शुद्ध रे" तथा "शुद्ध ध" के ऊपर आधारित है ऐसे रागों का प्रस्तुत करने का सही समय क्या है?
- (E) Which instrument is used for tall accompaniment in Carnatic classical music system ?
- (E) कर्णाटकी शास्त्रीय संगीत पद्धतिमां ताल संगत माटे क्या तालव्यनो उपयोग थाय छे ?
- (E) कर्नाटक की शास्त्रीय संगीत पद्धतिमें ताल संगत के लिए कौनसा तालवाद्य उपयोग किया जाता है ?

(P.T.O)

E188A-2

Question 3 : Select and write the correct answer from the options for the following.

(1x10=10)

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સાચા જવાબો શોધી ઉત્તરવહીમાં લખો.

नीचे दिए गए प्रश्नों के सही उत्तर चुन कर उत्तरपुस्तिका में लिखिए।

(A) Which one is the correct Shruti position of the ancient Swar Saptak.

(A) પ્રાચીનકાલીન સ્વર સપ્તકમાં શ્રુતિ વ્યવસ્થા નીચે પ્રમાણે છે.

(A) प्राचीनकालीन स्वरसप्तक की श्रुति व्यवस्था निम्नलिखित है।

- (1) 4-7-9-13-16-20-22.
- (2) 4-7-9-13-17-20-22.
- (3) 4-7-9-13-17-21-22.
- (4) 4-8-9-13-17-20-22.

(B) The Jaati of Raag Khamaj is.

(B) ખમાજ રાગની જાતિ છે.

(B) खमाज राग की जाति है।

- (1) Shaadav Sampurna- શાડવ સંપૂર્ણ-ષાડવ સંપૂર્ણ
- (2) Audav Sampurna-ઓડવ સંપૂર્ણ- ઓડવ સંપૂર્ણ
- (3) Sampurn Sampurn - સંપૂર્ણ સંપૂર્ણ- સંપૂર્ણ સંપૂર્ણ
- (4) None of the above - આમાંથી એક પણ નહીં - इनमें से कोई नहीं

(C) What is the name of Guru of Pandit Vishnu Digambar Paluskar ?

(C) પંડિત વિષ્ણુદિગંબર પલુસ્કરના ગુરુનું નામ શું હતું ?

(C) पंडित विष्णुदिगंबर पलुस्कर के गुरु का नाम क्या था ?

- (1) BalkrishnaBua Ichalkaranjekar
- (1) બાલકૃષ્ણ બુઆ ઇચલકરંજીકર

(1) बालकृष्णबुआ इचलकरंजीकर

(2) Haddu Khan

(2) હદદુ ખાન

(2) Haddu Khan

(3) OmkarNath Thakur

(3) ઓમકાર નાથઠાકુર

(3) ओमकार नाथठाकुर

(4) UstadAllauddin Khan

(4) ઉસ્તાદ અલ્લાઉદ્દીન ખાં

(4)उस्ताद अलाउद्दीनखां

(D) Date of birth of Pandit PaluskarJi is

(D) પંડિત પલુસ્કરજી નો જન્મતિથિ છે

(D) पंडित पलुस्करजी की जन्मतिथि है

- (1) 1863.
- (2) 1890.
- (3) 1872.
- (4) 1860.

(E) In which city did Pandit Bhatkhandeji established the Marris Music College?

E 188A-3

- (E) પંડિત ભાતખંડેજીએ મેરિસ મ્યુઝિક કોલેજ ની સ્થાપના કયા શહેરમાં કરી હતી ?
- (E) पंडित भातखंडेजी ने मैरिस म्यूजिक कॉलेजकी स्थापना किस नगर अथवा शहर में किया?
- (1) Delhi-દિલ્હી-દિલ્લી
 - (2) Mumbai-મુંબઈ-મુંબઈ
 - (3) Lahore-લાહોર-લાહૌર
 - (4) Lucknow-લખનૌ - લખનૌ
- (F) Which was Pandit Vishnu Digambar Paluskarji's birthplace ?
- (F) પંડિત વિષ્ણુદિગમ્બર પલુસ્કરજી નું જન્મસ્થાન કયું હતું?
- (F) पंडित विष्णुदिगंबर पलुस्करजी का जन्मस्थान क्या था ?
- (1) Balkeshwar Mumbai -બાલકેશ્વર મુંબઈ-બાલકેશ્વર મુંબઈ
 - (2) Chinchwad Pune -ચિચવડ પુણે-ચિંચવડપુણે
 - (3) Belgaon-બેલગામ -બેલગાંવ
 - (4) Thane Mumbai -થાણે મુંબઈ-ઠાણેમુંબઈ
- (G) What is the symbol of Sam according to the Bhatkhandenotationsystem?
- (G) ભાતખંડે લિપિપદ્ધતિ પ્રમાણે સમનું નિશાન શું હોય છે ?
- (G) भातखंडे लिपिपद्धति के अनुसार सम का चिन्ह क्या होता है ?
- (1) <
 - (2) X
 - (3) +
 - (4) १
- (H) As per palushkar notation system what does the symbol X mean?
- (H) પલુષ્કર પદ્ધતિ અનુસાર x ચિહ્નનો શું અર્થ થાય છે ?
- (H) पलुस्करलिपि पद्धति के अनुसार x चिन्ह का क्या अर्थ होता है ?
- (1) Two matra-બે માત્રા - દો માત્રાં
 - (2) Four matra - ચાર માત્રા - ચાર માત્રાં
 - (3) Quadruple - ચોગુન - ચૌગુન
 - (4) One fourth - એક ચતુર્થાંશ - એક ચૌથાઈ
- (I) What is equivalent to the Tivra Madhyam of Hindustani style in Carnatic music ?
- (I) હિન્દુસ્તાની સંગીતના તીવ્ર મધ્યમ સ્વરની સમકક્ષ કર્ણાટકી સંગીતમાં કયા સ્વર છે ?
- (I) हिंदुस्तानी संगीत के तीव्र मध्यम स्वर के समकक्ष कर्नाटकी संगीतमें कौन से स्वर हैं ?
- (1) Shuddha Ma - શુદ્ધ મ - શુદ્ધ મ
 - (2) PanchshrutiMa - પંચશ્રુતિ મ - પંચશ્રુતિ મ
 - (3) ShatshrutiMa - ષટશ્રુતિ મ - ષટશ્રુતિ મ
 - (4) None of the above-આમાંથી એક પણ નહીં- इनमे से कोई नहीं
- (J) 'Bihu' is folk dance from which of the following states?
- (J) 'બિહુ' આ લોકનૃત્યના પ્રકારનો કયા ભારતીય રાજ્ય સાથે સંબંધ છે?
- (J) 'बिहू' इस लोकनृत्य प्रकारका किस भारतीय राज्य से संबंध है ?
- (1) Tripura - ત્રિપુરા - ત્રિપુરા
 - (2) Nagaland-નાગાલેન્ડ - નાગાલેન્ડ
 - (3) Odisha - ઓડિશા - ઓડિશા
 - (4) Assam - અસમ - અસમ
